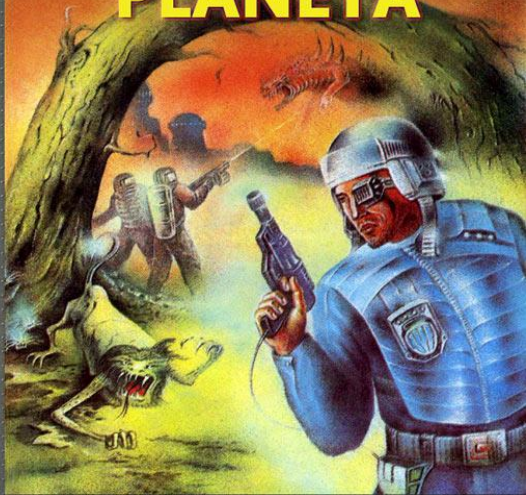

Mirties Planeta: #1

Harry Harrison

MIRTIES PLANETA

Knygute.lt

Harry Harrison

MIRTIES PLANETA

Mirties Planeta #1

Mokslinis-fantastinis
romanas ir apysaka

Iš pirmo žvilgsnio Pyras buvo saulėta, žalia ir linksma planeta. Neatsargus atvykėlis paprastai neturėdavo laiko antrajam žvilgsniui. Kiekvieno Pyro gyvūno, augalo ar vabzdžio paskirtis - naikinti žmones. Net švelni žalia pievelė buvo tikras mirties kilimas, o pyriečių vaikai pirmiau išmokdavo žudyti ir tik po to - vaikščioti. Bet Pyras ne visada buvo toks priešiškas žmogui.

KODĖL IR KADA JIS PASIKEITĖ?

Iš anglų kalbos vertė
BIRUTĖ LENKTYTĖ
ir LORETA VAIŠVILIENĖ

Harry Harrison,
DEATHWORLD #1
DEATH WORLD

New York, Bantam books, 1960
Viršelis - Audrio Šimakausko
Copyright © by Harry Harrison, 1960
Vertimas į lietuvių kalbą:
© leidykla "Eridanas", 1994
© leidykla Knygute.lt, 2020

Turinys

MIRTIES PLANETA

BĖGIMAS NUO UGNIES

MIRTIES PLANETA

1

Švelniai atsidusęs, pneumatinio pašto vamzdis išspjovė pieštuko ilgio kapsulę su laišku. Signalinis varpelis skambtelėjo ir nutilo. Jasonas dinAltas spoksojo į niekuo dėtą kapsulę, tarsi tai būtų tiksinti laikrodinė bomba.

Čia kažkas ne taip. Jis pajuto viduj viską įsiempiant. Priešais jį gulėjo ne paprasta atmintinė ar viešbučio administracijos pranešimas, bet antspauduotas asmeninis laiškas. Tačiau jis gi nieko nepažįsta šitoj planetoj! Dar nė aštuonios valandos nepraėjo nuo to momento, kai jis išlipo iš erdvėlaivio. Net ir vardas naujas (pakeitė priešpaskutiniame kosmouoste) - iš kur čia galėjo būti asmeninis laiškas? Ir vis dėlto jis buvo.

Nykščio nagu Jasonas nukrapštė antspaudą ir nuėmė kapsulės dangtelį. Juostelėje įrašytas balsas buvo neatpažįstamai iškreiptas.

"Kerkas Pyras norėtų pasimatyti su Jasonu dinAltu. Laukiu fojė."

Prasti popieriai, bet išsisukti nėra kaip. Tiesa, galimas daiktas, tas žmogus visai nepavojingas. Gal koks komivojažierius, o gal tiesiog įvyko paprasčiausias nesusipratimas. Bet dėl visa ko Jasonas po pagalve paslėpė pistoletą atlaužtu gaiduku: ką gali žinoti, kaip viskas susiklostys. Tik tada jis davė komandą įleisti svečią. Kai durys atsivėrė, Jasonas jau drybsojo atsirėmęs į sofos kampą ir kažką siurbčiojo iš aukštos taurės.

"Buvęs imtynininkas", - pagalvojo Jasonas, vos spėjęs užmesti akį į žilą milžiną, kuris įžengė vidun. Kerkas Pyras buvo tikra uola: jo kūnas atrodė tarsi nulietas iš pūpsančių akmeninių raumenų. Griežti pilki rūbai truputį priminė uniformą. Prie perpetės buvo prisegtas šiurkštus, aprintas dėklas, iš kurio abejingai žvelgė pistoletu vamzdis.

- Tu dinAltas, lošėjas, - be užuolankų pareiškė nepažįstamasis. - Turiu pasiūlymą.

Žiūrėdamas pro taurės viršų, Jasonas perkrautinėjo visus įmanomus variantus. Arba policija, arba konkurentai - nei su vienu, nei su kitais geriau neturėti reikalų. Reikėtų kur kas daugiau informacijos prieš veliantis į kokį nors sandėrį.

- Atleiskite, bičiuli, - Jasonas nusišypsojo, - bet jūs ne ten pataikėte. Mielai jums pagelbėčiau,

tik bėda, kad mano lošimas paprastai žymiai naudingesnis kazino, negu man pačiam. Taigi...

- Baikim tuos kvailus žaidimus, - nutraukdamas jį pasitikinčiai sugriaudėjo Kerkas. - Tu ir dinAltas, ir Bouhilas. Jei nori dar, galiu paminėti ir Mechauto planetą, ir "Ūko" kazino, ir daugybę kitų pavadinimų. Aš turiu pasiūlymą, naudingą mums abiems, taigi siūlyčiau išklaudyti.

Tie žodžiai nė truputėlio nepakeitė besišypsancio Jasono veido, tačiau visas jo kūnas įsitempė. Tas raumeningas nepažįstamasis žinojo dalykus, kurių žinoti neturėjo teisės. Laikas keisti pokalbio temą.

- Turite neblogą pistoletą, - pasakė Jasonas. - Tačiau ginklai mane kažkodėl nervina. Būčiau labai dėkingas, jeigu jį pasidėtumėt.

Kerkas dėbtelėjo į pistoletą, tarsi tik dabar jį pastebėjęs.

- Ne, aš jo niekada nepasidedu, - suniurzgė jis nepatenkintas.

Tikrinimas baigėsi. Dabar reikia griebti vairą į savo rankas, jei gyvas nori ištrūkti iš tos makalynės. Kai Jasonas pasilenkė padėti taurės, antroji jo ranka lyg visiškai netyčia nučiuožė po pagalve. Apčiuopęs pistoleto rankeną, jis pasakė:

- Bijau, kad man teks šito pareikalauti, nes aš kažkodėl jaučiuosi truputį nejaukiai, kai tenka bendrauti su ginkluotais žmonėmis.

Jasonas kalbėjo tik norėdamas atitraukti priešininko dėmesį, o pats tuo tarpu greitai ir grakščiai ištraukė pistoletą.

Lygiai taip pat sėkmingai jis būtų galėjęs demonstruoti sulėtinto kino judesius. Kerkas Pyras visiškai ramiai stebėjo, kaip iš po pagalvės pasirodo pistoletas, kaip atsukamas į jo pusę. Iki paskutinės akimirkos nė vieno judesio. O tada viskas įvyko taip žaibiškai, kad akis nespėjo užfiksuoti: prieš mirksnį pistoletas dar tebebuvo dėkle, o štai jis jau nukreiptas tiesiai Jasonui kakton. Sunkus, grėsmingas ginklas, žiotys ištrupėjusios nuo dažno vartojimo.

Jasonas suprato, jog mirs, jei tik pamėgins dar bent colį kilstelėti pistoletą. Jis atsargiai nuleido ginklą keikdamas mintyse save už bandymą veikti rankomis, o ne galva. Kerkas grąžino ginklą į vietą lygiai taip pat lengvai, kaip buvo ištraukęs.

- Gal užteks pokštauti, - pasakė Kerkas. - Geriau pakalbėkim apie reikalą.

Jasonas sugraibė taurę ir stengdamasis susitvardyti maktelėjo gerą gurkšnį. Ginklą jis val-

dė puikiai - ne kartą tik greita reakcija padėdavo išnešti sveiką kailį. Pirmąsyk lošėjas taip skaudžiai nusvilo. Labiausiai Jasoną siutino, kad tai buvo padaryta be galo lengvai ir net atsainiai.

- Nenoriu turėti jokių reikalų, - kandžiai išdrožė jis. - Aš atvykau į Kasiliją atostogauti, atsipalaiduoti nuo darbų.

- Neieškokim kvailių, dinAltai, - nekantriai prabilo Kerkas. - Per visą savo gyvenimą tu nė dienos nesi dirbęs kokio nors garbingo darbo. Tu profesionalus lošėjas, ir tik dėl to aš esu čia.

Jasonas užgniauždamas pyktį nusviedė pistoletą į kitą sofos kraštą, kad nebūtų pagundos užbaigti gyvenimą savižudybe. O jis buvo absoliučiai įsitikinęs, kad niekas Kasilijoje jo nepažįsta! Jasonas jau svajojo apie riebų kąsnelį vietiniame kazino. Na, tiek to, apie tai bus galima pamąstyti ir vėliau. Atrodo, tas raumenų kalnas jau iš anksto viską numatęs. Ką gi, tegul dėsto, pažiūrėsime, kur link jis suka.

- Gerai, ko jums reikia?

Kerkas atsidrėbė kėdėn, kuri gailiai suvaitojo nuo tokio svorio, iš vienos kišenės ištraukė vorką ir ją atplėšęs švystelėjo ant stalo pluoštą žvilgančių galaktinių banknotų. Jasonas, vos į

juos žvilgtelėjęs, iškart atsisėdo.

- Falsifikatai? - paklausė jis, iškeldamas vieną prieš šviesą.

- Ką tu, tikrų tikriausi! - patikino jį Kerkas. - Pats paėmiau juos iš banko. Dvidešimt septyni banknotai - dvidešimt septyni milijonai. Aš noriu, kad už tuos pinigus loštum šįvakar kazino. Loštum ir išloštum.

Banknotai išties atrodė visiškai tikri. Be to, tai visai nesunku patikrinti. Jasonas susimąstęs vartalojo juos rankose, tuo pat metu tyrinėdamas pašnekovą.

- Nežinau jūsų ketinimų, - tarė jis, - bet turėkite omenyje, kad nieko negaliu jums garantuoti. Aš lošiu, bet laimiu ne visada.

- Tu loši ir visada laimi, jei tik pats to nori. - negailestingai atšovė Kerkas. - Mes pasistengėm tai išsiaiškinti, prieš kreipdamiesi į tave.

- Jeigu jūs norite pasakyti, kad aš sukčiauju... - Jasonas laiku susigriebė ir užsičiaupė. Neverta taisyti liūtui už uodegos.

Kerkas tęsė tuo pačiu tonu, nekreipdamas dėmesio į vis labiau nirštantį Jasoną:

- Gal tu viso to ir nevadini sukčiavimu. Pagaliau, manęs tai nedomina. Dėl manęs gali prisiikišti pilnas rankoves tūzų ir pilnus batus elekt-

romagnetų. Man reikia vieno - kad laimėtum. Nesiruošiu su tavimi diskutuoti moralės temomis. Tiesiog turiu konkretų pasiūlymą. Tuos pinigus mes pelnėme sunkiu darbu, bet jų vis vien dar trūksta. Tiksliau, mums reikia trijų milijardų. Vienintelis būdas tiek gauti - lošimas. Lošti už tuos dvidešimt septynis milijonus.

- O kas man. už tai? - sausai paklausė Jazonas, tarsi šiame fantastiškame pasiūlyme pagaliau užčiuopęs tiesos grūdą.

- Gali pasiimti viską, kas bus virš trijų milijardų. Manau, tai pakankamai sąžininga. Tau nereikia rizikuoti savais pinigais, o jei laimėsi, būsi apsirūpinęs visam gyvenimui.

- O jei pralaimėsiu?

Kerkas akimirką pamąstė, gromuliuodamas aiškiai neskanią mintį.

- Taip, negalima atmesti ir tokios galimybės. Apie tai aš nepagalvojau.

Bet tuoj pat jis apsisprendė:

- Tiek to, pralaimėsi - bus pralaimėta. Teks rizikuoti. Tiktai, man rodos, tokiu atveju turėsiu tave nudobti. Už tuos, kurie padėjo galvas, kad uždirbtų šituos pinigus.

Tuos žodžius jis pasakė ramiai, be mažiausios pykčio žymės, ne grasindamas, o tiesiog kons-

tatuodamas faktą.

Jasonas pakilo, vėl prisipylė taurę, kitą taurę pasiūlydamas Kerkui. Šis padėkojo linktelėjimu. Jasonas, negalėdamas nusėdėti vietoje, nervingai vaikščiojo po kambarį. Kerko pasiūlymas jį siutino, bet kartu ir pašėlusiai viliojo. Jis buvo tikras lošėjas ir tokios kalbos jį veikė lyg narkomaną, išvydusį naują narkotikų porciją.

Staiga Jasonas sustojo supratęs, kad širdies gilumoje jau seniai viską nusprendė. Laimėti ar pralaimėti, gyventi ar mirti - kaip jis gali atsisaikyti lošimo, kai kalbama apie tokius pinigus! Jis tuoj pat pasisuko ir bedė pirštu į milžiną, sėdintį kėdėje.

- Aš sutinku. Nors jūs tikriausiai dar prieš ateidami čia žinojote, kad sutiksiu. Tačiau ir aš norėčiau pateikti tam tikras sąlygas. Man reikia žinoti, kas jūs ir kas tie žmonės, apie kuriuos kalbate. Dar: iš kur šitie pinigai? Ar tik kartais jie ne vogti?

Kerkas ištuštino stiklinę ir pastūmė ją šalin.

- Vogti? Ne, jokių būdu! Dvejus metus dirbome: kasėme ir sodrinome rūdą. Kasėme Pyre, o pardavėm čia, Kasilijoje. Tai labai lengva patikrinti. Aš pats ją pardaviau. Aš esu Pyro pasiuntinys šioje planetoje. - Jis šyptelėjo nuo tos min-

ties. - Beje, neteik tam pernelyg daug reikšmės. Turiu tą titulą gal kokiose šešiose planetose. Tai labai patogu, kai darai biznį.

Jasonas žvilgtelėjo į raumeningą žilaplaukį su padėvėtu kariško kirpimo kostiumu ir nusprendė verčiau nenusišypsoti.

Jam teko girdėti daug neįtikėtinų dalykų apie Galaktikos pakraščiuose esančias planetas, ir ką gali žinoti, gal kiekvienas Kerko žodis - gryniausia teisybė. Beje, apie Pyro planetą jis nebuvo girdėjęs, tačiau tai dar nieko nereiškė. Vien apgyvendintoje Visatos dalyje buvo daugiau nei trisdešimt tūkstančių žinomų planetų.

- Aš patikrinsiu, ką man pasakėte, - tarė Jasonas. - Jeigu viskas teisybė, manau, sutarsim. Paskambinkite man rytoj.

- Ne, - atsakė Kerkas, - pinigų reikia išlošti šįvakar. Aš jau išrašiau čekį šitiems dvidešimt septyniems milijonams. Iki ryto turiu gauti pinigų, kitaip procentai šoktels ligi pat Plejadžių. Taigi, jūsų laikas ribotas.

Kuo toliau, tuo labiau ta užmačia rodėsi beprotiškesnė ir dėl to tik dar stipriau traukė Jasoną. Buvo pakankamai laiko išsiaiškinti, ar Kerkas nemeluoja.

- Ką gi, tebūnie šiandien, - nusileido jis. - Ta-

čiau aš noriu gauti vieną banknotą, kad galėčiau jį patikrinti. - Kerkas atsistojo ruošdamasis eiti.

- Pasiimk juos visus. Mes vėl susitiksim tik tada, kai būsi jau laimėjęs. Suprantama, aš būsiu kazino, tačiau neišsiduok, kad mane pažįsti. Bus kur kas geriau, jei niekas nežinos, iš kur gavai pinigus ir kiek jų turi.

Nespėjus nė apsidairyti, Kerkas jau buvo už durų, bet prieš išnykdamas jis taip spustelėjo savo geležine letena Jasono ranką, kad šis pasijuto tarsi ją įkišęs tarp spaustuvo žiočių, Jasonas liko vienas su pinigais. Laikydamas juos išskleistus vėduokle lyg kortas, spoksojo į rudus banknotus su aukso spalvos ženklais ir mėgino suvokti, kas dedasi. Dvidešimt septyni milijonai! Kas gali sutrukdyti jam paprasčiausiai išeiti pro duris ir dingti? Niekas. Niekas, išskyrus jo paties sąžinę.

Kerkas Pyras, žmogus, kurio pavardė tokia pati, kaip ir jo gimtosios planetos pavadinimas, yra didžiausias kvailys Visatoje. Arba jis puikiai žino, ką daro. Prisiminus jų pokalbio eigą, antroji galimybė atrodė kur kas įtikimesnė.

"Jis žinojo, kad aš greičiau jau lošiu už tuos pinigus, negu juos paprasčiausiai pavogsiu", - pamanė Jasonas ir šyptelėjo....